

Prioriteitennota Publiek

Prioriteitennota voor de indiening en selectie van aanvragen voor meerjarige en projectmatige subsidies voor organisaties en initiatieven die inzetten op de vertoning en spreiding van en de educatie en reflectie rond filmcultuur

1. Inleiding

Het is de ambitie van het VAF om elke Vlaming lokaal te laten participeren aan filmcultuur in al haar diversiteit. In onze samenleving zou iedereen al van jongs af aan de mogelijkheid moeten krijgen om in optimale omstandigheden film te beleven, er vaardigheden rond te verwerven en er ook mogelijke talenten rond te ontwikkelen. Die ambitie vormt de kern van de werking van de afdeling Publiek van het VAF.

Hiertoe ondersteunt het VAF via het Deelreglement Publiek werkingen en projecten die inzetten op de vertoning, de spreiding, de educatie en de reflectie van en rond het Vlaamse en internationale culturele filmaanbod, inclusief de meest kwetsbare en eigenzinnige film. Dat doet het VAF zowel met meerjarige als projectmatige subsidies, die in hoofdzaak verleend worden aan initiatieven met een culturele, artistieke en maatschappelijke missie.

Zoals bepaald in de Beheersovereenkomst VAF/Filmfonds 2026-2030 en met het oog op het behoud en de ontwikkeling van een levendige en diverse filmcultuur in Vlaanderen, gaat deze nota dieper in op de beleidsaccenten die het VAF wil leggen voor de subsidieperiode 2027-2031.

De onderzoeken waartoe het VAF de voorbije jaren (mee) opdracht gaf, waaronder de [Analyse van Filmexploitatie in Vlaanderen \(2024, VUB, UA, UGent\)](#) en het [Onderzoeksrapport Filmbezoek in Vlaanderen \(2025, Indiville\)](#), tonen een dynamisch, veerkrachtig, rijkgeschakeerd en door passie gedreven filmcultuurlandschap, vormgegeven door zowel gevestigde als nog jonge initiatieven en gedragen door vele medewerkers en vrijwilligers. Dat landschap is vandaag in volle evolutie en toont veel ambitie om filmpassie te delen met een breed en divers publiek. Uit zowel de resultaten van de onderzoeken als uit overlegmomenten van het VAF met de spelers in het veld blijkt echter ook dat onze snel veranderende maatschappelijke en sectorale context hen voor grote uitdagingen plaatst, die hen kwetsbaar maken.

Deze nota houdt rekening met de analyse van deze uitdagingen. Daarnaast bouwt ze uit respect voor de specificiteit van het ecosysteem van filmcultuur verder op de eerdere Visienota Publiek uit 2022 maar benadrukt ze **vier beleidsprioriteiten nl. publieksparticipatie, diversiteit en spreiding van het aanbod, samenwerking en innovatie**. Hierrond wil het VAF een meerwaarde mogelijk maken, en dit als antwoord op enkele specifieke noden en uitdagingen voor het landschap.

Deze prioriteitennota biedt de beoordelingscommissies meer toelichting bij die vier beleidsprioriteiten. De bedoeling is niet om een strikte set regels op te leggen, maar wel om duidelijk te verwoorden wat de prioriteiten of specifieke aandachtspunten van het VAF zijn. Ook voor aanvragers is het belangrijk om vooraf te weten waar het VAF uitdagingen ziet en wat er eventueel meespeelt bij de beoordeling van hun werking of project. Daarom wordt deze nota ook publiek beschikbaar gemaakt op de VAF website.

Voor een goed begrip is het belangrijk deze prioriteitennota juist te situeren in het parcours dat aanvraagdossiers bij een selectieve beoordeling door het VAF doorlopen (3 fasen):

- Deze nota vervangt geenszins het formele ontvankelijkheidsonderzoek van de steunaanvragen dat onmiddellijk na de ontvangst van de aanvraag plaats vindt. Deze toetsing wordt uitgevoerd door het bevoegde VAF-team.

- In de beoordelingsfase zijn meerdere beoordelingscriteria van toepassing. Bij aanvragen voor werkings- en projectsubsidies is de mate waarin de aanvrager zich verhoudt tot de beleidsprioriteiten van het VAF één criterium op een totaal van respectievelijk acht en zeven beoordelingscriteria.
- Deze beoordelingsfase leidt vervolgens tot een advies aan het bestuursorgaan van het VAF, dat als laatste stap in het parcours de eindbeslissing neemt.

2. Wat moet men vooraf weten als men de indiening van een aanvraag overweegt?

2.1. Welke activiteiten ondersteunt het VAF/Filmfonds via het Deelreglement Publiek?

De afdeling Publiek maakt binnen het VAF/Filmfonds de verbinding tussen de filmmaker en het publiek. Waar de afdeling Creatie focust op de Vlaamse maker en zijn filmproject, spitst de afdeling Publiek zich toe op de publiekservaring en -beleving van en rond film in Vlaanderen. De aandacht gaat daarbij specifiek naar een Vlaams en internationaal cultureel filmaanbod, dat getuigt van een hoge mate van diversiteit, kwaliteit en creativiteit en waaraan verschillende segmenten van het publiek lokaal moeten kunnen participeren.

De afdeling Publiek ondersteunt hiertoe organisaties en initiatieven, die actief zijn binnen drie specifieke functies nl. 'tonen & toeleiden', 'spreiden en verdelen' en 'ontplooiën en reflecteren'¹. De steunmaatregelen enten zich op deze drie functies omdat al deze domeinen deel uitmaken van het ecosysteem van filmcultuur en naadloos in elkaar haken, elkaar versterken en aanvullen. Binnen dat ecosysteem werken vandaag zowel algemene als thematische filmfestivals; arthousebioscopen, gespecialiseerde of thematische vertoners en andere culturele vertoners; organisaties die een filmeducatief aanbod ontwikkelen; reflectieve organisaties, waaronder ook filmtijdschriften; alsook organisaties die filmcultuur verspreiden en distribueren. Deze initiatieven hebben een artistieke, culturele en/of maatschappelijke missie, functioneren naast de reguliere commerciële exploitatie en vragen ondersteuning omwille van hun inhoudelijke en economische kwetsbaarheid. Daarbij ligt de focus in de eerste plaats op initiatieven die een directe en fysieke publieksbeleving voor ogen hebben, waarbij een digitale of hybride aanpak echter waardevolle in- en aanvullingen kan leveren voor het landschap van filmcultuur.

2.2. Welke activiteiten worden **NIET** ondersteund via het Deelreglement Publiek van het VAF/Filmfonds?

- publieksactiviteiten die functioneren binnen de courante marktlogica en behoren tot de commerciële exploitatie van film
- publieksactiviteiten die reeds uitgebreid worden opgenomen door andere -VAF ondersteunde- initiatieven
- publieksactiviteiten die zich toespitsen op een exclusief aanbod van immersieve of interactieve werken, series, games of podcasts
- publieksactiviteiten die zich toespitsen op de exclusieve distributie en vertoning van één specifieke VAF gesteunde Vlaamse filmcreatie
- publieksactiviteiten i.h.k.v. talentontwikkeling of onderwijs, die zich toespitsen op een publiek van studenten of op een uitsluitend professioneel publiek
- initiatieven rond filmcreatie en -productie, tenzij het project ontwikkeld wordt in het kader van een traject rond filmwijsheid

¹ De aanvrager dient zijn project of werking te definiëren aan de hand van één of meerdere functie (s). Het reglement voorziet 3 functies:

Tonen & toeleiden: Het tonen van een diversiteit van kwaliteitsfilms op single screen in een professionele presentatiecontext en het delen ervan met een publiek en/of specifieke doelgroepen via vertoning, toeleiding en omkadering. Publiekswerking, -werving en -verbreding maken hier nadrukkelijk deel van uit.

Spreiden & verdelen: Het geografisch en sociaal spreiden en verdelen van filmcultuur, met het oog op de beschikbaarheid, toegang en participatie tot filmcultuur van individuen, groepen of gemeenschappen, ook buiten de steden. Publiekswerking, -werving en -verbreding zijn daarbij essentieel.

Ontplooiën & reflecteren: Het uitwerken van een educatief of reflectief aanbod van methodes of diensten rond filmwijsheid ter ontwikkeling van culturele, kritische en creatieve vaardigheden bij individuen, groepen of gemeenschappen, nodig om films te kiezen en te bekijken, ze kritisch te begrijpen en te analyseren en de filmtaal als gebruiker en maker ook actief toe te passen, met het oog op culturele bewustwording en persoonlijke en sociale ontplooiing. Publiekswerking, -werving en -verbreding maken hier eveneens deel van uit.

2.3. Over welk jaarbudget spreken we?

Met het oog op een gezond landschap hanteert het VAF specifieke doelstellingen, voorwaarden en criteria, die bepalen of een werking of project al dan niet in aanmerking komt voor ondersteuning. Niet alle initiatieven die zich aanbieden, kunnen echter gesteund worden voor het gevraagde bedrag. Het VAF gaat hierin selectief te werk want beschikt over beperkte middelen, waardoor keuzes moeten gemaakt worden. Het VAF-jaarbudget voor een bepaald domein -zoals vastgelegd in de beheersovereenkomst- is daarbij een goede indicator voor de mogelijkheden die de afdeling in realiteit heeft om aanvragen financieel te ondersteunen.

Jaarbudget VAF/Filmfonds voor Publiek: 2026-2030: 5.278.000 €

Dit is het volledige basisbudget waaruit geput wordt om meerjarige werkingssubsidies en projectmatige subsidies te verlenen. De reële budgetten per jaar zijn licht onderhevig aan fluctuaties door bv. vrijgaven van projecten, indexaties en verschuivingen tussen VAF-domeinen.

3. Beoordelingscriteria

Voor alle aanvragen voor werkings- en projectsubsidies zijn onderstaande zeven beoordelingscriteria cumulatief van toepassing.

- de kwaliteit van het inhoudelijke concept, waaronder de landelijke en/of internationale uitstraling, de samenwerkingsverbanden en de concrete uitwerking, die wordt beoordeeld aan de hand van de functie-specifieke criteria
- de kwaliteit van het zakelijk beheer en het personeelsbeleid en de realiteitszin van de begroting
- de kwaliteit van de publiekswerking, -werving en -verbreding
- de relevantie van de werking voor het ecosysteem en de unieke rol en positie van het initiatief t.a.v. andere spelers
- de mate waarin de aanvrager zich verhoudt tot de beleidsprioriteiten van het VAF
- de schaalgrootte en reikwijdte van de werking
- de aandacht voor maatschappelijke en culturele diversiteit

Voor de beoordeling van aanvragen van werkingssubsidies geldt bovendien een achtste criterium nl.

- de kwaliteit van het voorbije inhoudelijke en zakelijke traject

Bij de indiening van een aanvraag voor werkings- of projectsubsidies wijst de aanvrager de functie aan die behoort tot de kernactiviteit van de werking. De aangewezen functie bepaalt welke functie-specifieke criteria van toepassing zijn voor de beoordeling van de aanvraag.

- voor de functie 'tonen & toeleiden' is dat de kwaliteit van het artistieke programma en van de presentatiecontext
- voor de functie 'ontplooiën & verdelen' is dat de kwaliteit van het educatieve of reflectieve aanbod en van het beoogde resultaat
- voor de functie 'spreiden & verdelen' gelden bovenstaande criteria, maar toegespitst op de aard van het project of de werking en aangevuld met een beoordeling van de kwaliteit van de bovenlokale visie op spreiding of verdeling

4. Beleidsprioriteiten

4.1. Toepassing

Voor de subsidieperiode 2027-2031 focust het VAF op vier beleidsprioriteiten **nl. publieksparticipatie, diversiteit en spreiding van het aanbod, samenwerking en innovatie**. Binnen de specifieke bevoegdheid en de beperkte budgettaire context kan het VAF niet alle noden en uitdagingen aanpakken. Wel wil het zich rond deze uitgelichte aandachtspunten samen met de ondersteunde organisaties verder inzetten om het

filmpubliek nog groter, diverser, filmwijzer, avontuurlijker en kritischer te maken en dit niet alleen in een beperkt aantal stedelijke centra, maar overal in Vlaanderen het hele jaar door.

Concreet maken de beleidsprioriteiten deel uit van de beoordelingscriteria van *werkingssubsidies* en *projectsubsidies*.

- Aanvragen worden in de eerste plaats beoordeeld op hun inhoudelijke en zakelijke visie, kwaliteit en uitwerking.
- De prioriteiten worden vervolgens afgetoetst als één van de acht beoordelingscriteria bij werkingssubsidies en als één van de zeven beoordelingscriteria bij projectsubsidies. Bij de beoordeling van aanvragen gaat de commissie na in welke mate het initiatief zich verhoudt tot één of meerdere van deze prioriteiten. Uiteraard wordt er daarbij steeds rekening gehouden met de finaliteit van de werking of het project zelf, waarbij de beleidsprioriteiten geenszins bedoeld zijn om de aanvrager op meer te laten inzetten dan wat tot de aard, schaalgrootte of eigenheid behoort van de werking of het project.
- Van organisaties die een subsidie aanvragen die hoger ligt dan 200.000 euro wordt wel verwacht dat ze zich op buitengewone wijze verhouden tot de vier beleidsprioriteiten.

Daarnaast zijn de beleidsprioriteiten ook het voorwerp van enkele bijkomende *stimulansmaatregelen*, die worden ontwikkeld in aanvulling op de werkings- en projectsubsidies.

4.2. Toelichting

Publieksparticipatie

- Context

De afgelopen jaren toonden aan dat het landschap van filmcultuur dynamisch en veerkrachtig is. In crisistijden wisten de spelers het hoofd niet alleen boven water te houden maar tegelijkertijd evolueerden ze ook verder, en dat onder moeilijke omstandigheden. Tegen de achtergrond speelt immers niet alleen een sterke inflatie, maar ook een snel evoluerend audiovisuele sector, waarin streamingdiensten een belangrijke positie hebben ingenomen en waarin het gedrag van het publiek zeer veranderlijk blijkt. Voor de spelers in dit landschap overstijgt filmbeleving echter het louter streamen van content via veelal internationale platformen. Ze laten hun publiek immers in filmzalen kennismaken met nieuwe en vergeten talenten, waar ze verhalen ontdekken die raken en betrokken maken en dat ervaren ze daar niet alleen, maar samen met anderen en in volle concentratie. Publieksorganisaties creëren er een democratische arena, waar gesprek en reflectie over de maker, zijn taal en zijn verhaal worden aangemoedigd. Voor deze spelers is publieksparticipatie dan ook een prioritair aandachtspunt, waarbij de diversiteit van het hedendaagse publiek wordt erkend en de publieksaanpak een uniforme benadering ruim overstijgt.

Een filmbezoek blijft immers de meest toegankelijke en meest laagdrempelige vorm van cultuurbeleving, die ingezet kan worden om de cultuurparticipatie van alle sociale lagen en generaties te verhogen, te verbreden en te verdiepen. Participatiesurveys en publieksonderzoeken bevestigen echter keer op keer dat niet iedereen in gelijke mate deelneemt aan cultuur. O.a. de financiële situatie en het opleidingsniveau maken vandaag nog steeds een verschil, waardoor mensen met beperkte financiële mogelijkheden en lager opgeleide personen moeilijker worden bereikt. Om ook deze doelgroepen warm te maken voor film kunnen een hele waaier van participatiestrategieën worden ingezet, die zowel passieve deelname als actieve betrokkenheid moeten stimuleren.

- Beleidsvertaling

Van de door het VAF ondersteunde organisaties en initiatieven wordt dan ook verwacht dat ze hierin een rol opnemen en blijven inzetten op de toeleiding van hun publiek en van specifieke doelgroepen via publiekswerking, -werving en -verbreding. Bijzondere aandacht gaat daarbij naar zowel de jonge generatie, wat het publiek van morgen is, als naar moeilijk te bereiken doelgroepen en kansengroepen. Bij

steunaanvragen gaat het VAF na op welke manier de aanvraag ruimte biedt voor inclusie, vanuit de overtuiging dat een plaats geven aan inclusie, zowel op het scherm, achter het scherm als in de filmzaal, de werking of het project juist rijker en betekenisvoller maakt. In een open en respectvolle cultuur staan gelijke toegang en gelijke kansen voorop en is er geen plaats voor discriminatie of onverdraagzaamheid. Aandacht voor diversiteit en inclusie is het uitgangspunt van het nieuwe Actieplan Inclusie 2026-2028 van het VAF en hierrond zal het ook in de komende jaren verder sensibiliseren via inspiratie- en informatiesessies en opleidingen.

In lijn met het Vlaamse beleid dat cultuureducatie als fundament ziet van cultuurparticipatie, blijft ook het VAF de focus leggen op filmwijsheid. In tijden van sociale media is beeldconsumptie nooit groter geweest. Het is dan ook meer dan ooit cruciaal dat kinderen en jongeren kritisch leren omgaan met beelden en hun kritische, sociale en creatieve vaardigheden hieromtrent verder aanscherpen. Aandacht voor film in het leerplichtonderwijs en in de vrije tijd is immers noodzakelijk om de drempel tot film te verlagen en kinderen van jongs af aan met filmtaal en filmcultuur vertrouwd te maken. Filmwijsheid behoudt in het Deelreglement Publiek dan ook een plaats in alle functies, waarvan de criteria beoordeeld worden bij aanvragen voor de *werkings- en projectsubsidies*. Van festivals en vertoners die inzetten op filmvertoning wordt verwacht dat ze tegelijkertijd ook werken aan de toeleiding van hun publiek via omkaderende activiteiten, die educatief of reflectief kunnen zijn. Om iedereen de kans te geven om film te kunnen lezen, ondersteunt het VAF ook de bovenlokale spreiding van filmwijsheid. Organisaties die zelf een aanbod, dienst of methodiek ontwikkelen rond filmeducatie en -reflectie kunnen tenslotte specifiek inzetten op de functie 'Ontplooien & reflecteren' als hun kernactiviteit.

Diversiteit en spreiding van het aanbod

- Context

In vergelijking met onze buurlanden bengelt Vlaanderen wat betreft de scherm dichtheid per inwoner met 227 bioscoopschermen voor 6.9 mio inwoners helemaal achteraan. Op de meerderheid van onze schermen overheerst bovendien een internationaal commercieel aanbod, waaraan grote marketingbudgetten zijn verbonden. Vlaamse en Europese titels, en zeker de meest kwetsbare films, werken met een fractie daarvan en hebben het dan ook heel wat moeilijker om hun publiek te vinden. Van de 227 Vlaamse bioscoopschermen worden er vandaag 28 ingevuld door stads- en arthousebioscopen, die in hun programmatie een specifieke focus leggen op een cinematografisch filmaanbod. Hun alsmat stijgende bezoekersaantallen bevestigen ondertussen dat de film liefhebber het aanbod van deze huizen smaakt. De voorbije jaren kwamen er dan ook enkele nieuwe arhouseschermen bij in Antwerpen en Mechelen en werd ook de toekomst van de twee Gentse arthousebioscopen verzekerd. Op korte termijn volgen er nog twee nieuwe arthousebioscopen in Hasselt en Turnhout.

In een aantal Vlaamse steden kunnen film liefhebbers zich nog dieper onderdompelen in filmcultuur bij gespecialiseerde of thematische culturele vertoners. Daarnaast spelen ook de filmfestivals een uiterst belangrijke rol in de presentatie van film aan een publiek, maar ook zij concentreren zich hoofdzakelijk in de centrumsteden. Op het vlak van geografische spreiding vullen meerdere cultuurcentra dan weer witte vlekken op. Ze ontwikkelden, hierin aangemoedigd door het VAF, de voorbije decennia een cultureel filmvertoningsbeleid en zetten succesvol in op maandelijkse, tweewekelijkse of wekelijkse vertoningen.

Er is in Vlaanderen zeker nog ruimte voor nieuwe schermen voor kwaliteitsvolle auteursfilms, o.a. in meer landelijke gebieden en middelgrote steden. Het beperkte aantal schermen heeft immers niet alleen een impact op waar en hoe vaak we cinemazalen bezoeken, maar het bepaalt ook hoe divers onze filmcultuur is, wat we allemaal op het scherm te zien krijgen en op welke manier we ons filmbezoek ervaren. Hoe minder schermen hoe kleiner immers de afzetmogelijkheden van distributeurs in Vlaanderen en hoe hoger hun risico's, waardoor keuzes minder avontuurlijk gemaakt worden. Vandaag blijft het nog steeds dringen voor een plaats op het bioscoopscherm, waarbij grotere titels het vaak halen van kleinere en minder bekende auteursfilms. Tegelijkertijd groeit ook bij ons jaar na jaar het aantal nieuwe releases, die steeds korter in de zalen spelen en daardoor steeds moeilijker een publiek vinden. Het zijn evoluties die een landschap onder toenemende druk tonen, een situatie die nog versterkt wordt door stijgende kosten en weinig marges voor infrastructurele

investeringen of voor budgetten voor marketing, communicatie en publiekswerking. Dat heeft vervolgens weer gevolgen voor de ontwikkeling en participatie van publieken voor filmcultuur.

- Beleidsvertaling

Binnen zijn bevoegdheid en mogelijkheden zet het VAF via verschillende strategieën in op een grotere zichtbaarheid voor kwaliteitsvolle filmcultuur in al haar diversiteit, opdat ook de meest kwetsbare film zijn publiek kan vinden. Ter ondersteuning van het vertonersveld en de spreiding van het culturele filmaanbod komen zowel festivals, culturele vertoners, buurtcinema's als arthouses in aanmerking voor een *meerjarige of projectmatige subsidie*. Hierbij ligt de focus steeds op een divers aanbod van niches, genres, stijlen, thema's en herkomst, en dit niet enkel beperkt tot lange fictiefilm, maar tot alle vormen van cultureel waardevolle filmcreatie. In die diversiteit mag de Vlaamse auteursfilm zeker niet ontbreken, opdat ook onze lokale films voldoende kansen krijgen om door een publiek ontdekt te worden. Als stimulans hiervoor ontwikkelde het VAF de *Subsidie voor de Vertoning van de (Vlaamse) Auteursfilm*, een tweeledig steunmaatregel die enerzijds focust op een grotere zichtbaarheid voor en spreiding van de Vlaamse auteursfilm en die anderzijds arthousebioscopen ondersteunt, die hun focus leggen op de vertoning van zowel internationale als Vlaamse arthousefilms. Verder wil het VAF met de *Uitbreidingssubsidie* het culturele filmaanbod in Vlaanderen op een fundamentele en evenwichtige manier spreiden, door culturele vertoners te stimuleren die een substantiële uitbreiding van hun programmatieaanbod wensen door te voeren.

Samenwerking

- Context

Het ecosysteem rond filmcultuur wordt gedragen door publieksorganisaties van heel uiteenlopende grootte, reikwijdte, missies en werkmodellen, die complementair zijn aan elkaar en waartussen een continue wisselwerking bestaat. Festivals bieden niet alleen een blik op een nieuw of weinig vertoond filmaanbod, dat in een evenementiële context aan een breed publiek wordt gepresenteerd. Ze fungeren ook als belangrijke knooppunten voor de audiovisuele industrie en zetten naast vertoning ook in op talentontwikkeling, reflectie, educatie en ontmoeting. Ze werken samen met multi- en cityplexen, arthouses, culturele vertoners, cultuurcentra en filmwijze organisaties voor hun eigen werking of voor de decentralisatie van het festivalgebeuren naar andere plekken. Arthousebioscopen en gespecialiseerde vertoners spelen dan weer een belangrijke rol in de carrière van een film, vanaf de release tot lang daarna. Ze huisvesten ook festivals, bieden schoolvoorstellingen aan, werken voor hun inhoudelijk programma cross-sectoraal samen met tal van verenigingen en voor hun omkaderende activiteiten met educatieve organisaties of filmtijdschriften. Distributeurs hebben de schermen van onze festivals, bioscopen en vertoners nodig om een film tot bij een divers publiek te brengen gespreid over heel Vlaanderen. Binnen deze filmcultuurcontext richten zij zich vooral op commercieel minder evidente titels en niches en garanderen zo ook de diversiteit van het aanbod. Filmreflectieve initiatieven omkaderen dat aanbod in druk of online, maar zorgen ook voor inleidingen op festivals of bieden vertoners thematische programmaspecials aan. Filmeducatieve organisaties ontwikkelen een educatief aanbod voor kinderen, jongeren of volwassenen en ze doen dat zowel voor het eigen publiek, als voor het publiek van festivals en andere vertonersplekken.

Samenwerking met tal van partners, ook uit andere sectoren zoals welzijn en onderwijs, is dan ook eigen aan het landschap van filmcultuur. Tegelijkertijd kenmerkt het veld zich ook door een intense concurrentiestrijd. Daarbij spelen o.a. een verschil in aanpak mee van profit en non-profitspelers maar tegelijkertijd functioneren al deze spelers -ongeacht hun missie- in een context van toenemende druk. Concurrentie laat echter weinig ruimte voor onderlinge afstemming en uitwisseling. Sommige uitdagingen zijn gewoon te groot om ze alleen te dragen, of het nu gaat over vraagstellingen rond de vertoning en spreiding van specifieke filmtitels, rond digitale of technologische uitdagingen of rond basisinfrastructuur.

- Beleidsvertaling

Om het veld duurzaam te versterken zijn doorgedreven kennisdeling, collectieve oplossingen en inhoudelijke en organisatorische samenwerkingen die de formele partnerschappen overstijgen, noodzakelijk. Idealiter

wordt er gewerkt aan vormen van lange termijn samenwerkingen, die het puur projectmatige overstijgen. Samenwerking leidt immers tot inhoudelijke kruisbestuivingen of maakt de uitwisseling van expertise mogelijk, naast mogelijke efficiëntiewinst. Van alle ondersteunde organisaties en initiatieven wordt dan ook verwacht dat ze hun eigen sterktes verbinden met die van partners, en dit zowel binnen als over de grenzen van het eigen domein heen.

Innovatie

- Context

De coronacrisis heeft aangetoond hoe publieksorganisaties in tijden van nood snel kunnen schakelen naar vernieuwende en creatieve initiatieven. In een snel evoluerend audiovisueel landschap is het echter noodzakelijk om te blijven experimenteren, flexibel te zijn en open te staan voor nieuwe vraagstukken. Experiment en innovatie kunnen immers een antwoord bieden op de vele hedendaagse uitdagingen rond participatie, digitalisering of globalisering en ze ook omvormen tot opportuniteiten, die een impact kunnen hebben op het hele veld. In die zin is innovatie cruciaal als antwoord op een wereld die continu evolueert en als motor in de verdere ontwikkeling en maatschappelijke relevantie van het landschap van filmcultuur.

- Beleidsvertaling

Met een dubbele aanpak wil het VAF **alle meerjarig gesteunde spelers** aanmoedigen om te blijven experimenteren en zich open te stellen voor nieuwe innovatieve praktijken, strategieën en vaardigheden. De **grotere publieksorganisaties** nemen vandaag al inspirerende voorbeeldrollen op als het gaat over technologische evoluties binnen cinema (o.a. VR en AI), nieuwe vormen van publieksontwikkeling, aanvullende verdienmodellen, de opzet van online platformen, het delen van infrastructuur of de vernieuwing van werkmodellen of methodieken. Het VAF vraagt hen om die innovatieve rol te blijven opnemen als onderdeel van de *meerjarige werkingssubsidie*. Voor **kleinere meerjarig gesteunde organisaties** -waar tijd en ruimte vaker onder druk kunnen staan- zet het VAF de stimulansmaatregel *Innovatiesubsidie* verder, opdat ook zij verdere stappen kunnen zetten in hun vernieuwende praktijken. Deze bijkomende subsidie moet hen voldoende tijd, ruimte en ondersteuning bieden om specifieke vraagstellingen te onderzoeken en ze realistisch uit te werken. De subsidie definieert innovatie bewust ruimer dan louter technologische vernieuwing en ondersteunt ook innovatieve trajecten rond o.a. de ontwikkeling van een nieuw aanbod voor specifieke doelgroepen, uitdagingen rond veilige werk- en publieksruimtes of experimenten rond gedeelde digitale en fysieke infrastructuren. Omdat innovatie zich niet in strakke kaders laat dwingen, beperkt deze maatregel zich geenszins tot de opgesomde voorbeelden en worden andere vernieuwende ideeën en trajecten aangemoedigd.

5. Wat na de toekenning van een subsidie?

Wanneer een subsidie wordt toegekend, vraagt het VAF de ontvanger na afloop van de periode of het project een verantwoording in te dienen. Bij de selectieve steunmaatregelen, waaronder de *werkings- en projectsubsidies*, gaat het dan specifiek over een inhoudelijke en financiële rapportering. Bij de automatische steunmaatregelen, waaronder in hoofdzaak de *stimulansmaatregelen*, bevat het rapporteringsverslag een overzicht van de gerealiseerde activiteiten. Voor alle steunmaatregelen geldt dat als de ontvanger zijn verplichtingen niet of onvoldoende is nagekomen of de werking of het project heeft gewijzigd of stopgezet, de toegekende steun geheel of gedeeltelijk kan worden teruggevorderd. Indien blijkt dat de toegekende steun niet volgens de geest van het reglement werd aangewend, kan dit bovendien gevolgen hebben voor volgende ondersteuningsrondes. Bij *werkingssubsidies* wordt de kwaliteit van het voorbije inhoudelijke en zakelijke traject sowieso meegenomen bij een nieuwe aanvraag en dit als één van de acht beoordelingscriteria.

juni 2026